

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Danes, sredo 31. decembra
Silvestrova, Blažna
Sonce vzhaja ob 7.46 in zahaja ob
16.30. Dolžina dneva 8.40. Luna
vzhaja ob 16.37 in zahaja ob 8.11.
Jutri, četrtak 1. januarja
Novo leto, Dragovid

Centralizacija - glavna značilnost italijanskega upravnega življenja

Z zakonom o ustanovitvi nadzornišva za industrijo, trgovino in obrt bi bilo ogroženo delovanje trgovinskih zbornic

GORICA, 30. - Italijansko javno in gospodarsko življenje gre vedno bolj v smeri centralizacije. Nikjer ne dovoljujejo nižjim upravnim enotam niti najmanjše samouprave. Italijanski politični voditelji zbirajo vso oblast v podrejenih zaupnikih, ki so jim neposredno odgovorni za vsa dejanja.

Najnovjši primer centralizacije italijanskega gospodarstva je zakon, ki ga je italijanski parlament, v katerem je vladna večina, sprejel. Zakon, ki ga je italijanski parlament, v katerem je vladna večina, sprejel. Zakon, ki ga je italijanski parlament, v katerem je vladna večina, sprejel.

Z morebitno uvedbo tega zakona osnutka bi se zopet znašli pred posledicami, ki bi imele enak učinek kakor posledice fašističnega zakona o postopni ukinitvi vloge trgovinskih zbornic v javnem in predvsem gospodarskem življenju. Najbolj bi bili s tem prizadejeni plačevalci pristojbin, ki bodo lahko zadovoljni, če bodo plačali potrebne pristojbine, vendar bodo morali popolnoma molčati, kadar bo šlo za razne razprave in predloge o delovanju trgovinske zbornice, o stavljanju predlogov itd.

Poskus čim večje centralizacije države, ki je v zakonih, ki so jih sprejeli, kaže na to, kako sedanja demokratska uprava na vseh področjih države, od delovanja ukinitve tiste malo avtonomije, ki jo je bila takoj po vojni prisiljena dati slovenskim ustanovam in da jih sedaj vedno bolj navezuje nase, da ima nad njimi čim večje nadzorstvo.

Iz tega lahko sklepamo, da vlada demokristijanov skuša vzpostaviti čim večjo odvisnost določenih gospodarskih ustanov in tako vzpostaviti povsod svoje niti.

Izvolitev župana v Gradiški

GORICA, 30. - Danes zvečer se bodo zbrali k občinski seji novi svetniki Gradiške. Na dnevnem redu bodo imeli izvolitev župana in pa občinskega upravnega odbora. V Gorici pa bo verjetno prva občinska seja novega občinskega odbora konec januarja meseca.

Seznam konzorcijskih prispevkov

GORICA, 30. - Goriški župan sporoča, da bo osem zaporednih dni, in sicer od 30. decembra t. l. do 6. januarja 1953 na občinskem protokolnem uradu (soba št. 19) na vpogled seznam konzorcijskih prispevkov davka za zboljšanje zemlje za leto 1953.

SPORTNE VESTI

Moša B Juventina B 4:3

V nedeljo so mladi juventinci doživeli v Moši poraz, ki je prišel povsem neopredeljeno, in ki ga je povzročil domači napadalec Marega, ki je v osmih minutah zabil kar tri gole, potem ko je bila Juventina v vodstvu s 3-1. Juventini je bilo blatno in igralci so na njem kar drseli. Padal je tudi gost dez. V prvem polkolu je Juventina igrala dobro in tudi vodila igre, a v drugem polkolu sta popustile Ferfolja in Carnelj, tako da je bila iniciativa sedaj pri domačinih, ki so jo znali tudi pošteno izkoristiti. Od juventincev so bili najboljši na igrišču Mosetti, Ceconi, Graba in Velussi. Od domačinov pa so se izkazali Casagrande, Facchini in Marega. Motivni sta takole nastopili: JUVENTINA B: Spangher, Jarc, Mosetti, Ceconi, Velussi, Carnelj, Morelli, Graba, Marega, Ferfolja, Polidru, MOSA B: Malavolti, Facchini, Medoet, Deros, Casagrande, Marega, Mosetti, Ferresin, Pieris, Drigo, Coccani. Sodnik je dobro opravil svojo nalogo.

Prihodnjo nedeljo bodo juventinci igrali na domačem igrišču v Sovodnjah proti ekipi

Košarka

Milje-Goriziana 57:55

V nedeljo so goriški košarkarji odigrali v Miljah priateljsko tekmo s tamkajšnjim moštvom, ki gostuje v prvenstvu druge državne lige. Goriziani so izgubili s tesnim rezultatom, vendarle ne smemo imeti tega poraza kot slab znak za nadaljevanje prvenstva. Pri Gorizianih smo opazili precej napredka pri mladih igralcih, saj je četvorica Zorzi-Giorgi-Koršič-Rosa uresničila kar 39 točk. Vsekarer bo moral trener Gubana v nadaljevanju prvenstva računati s to četvorico, če ne moremo tega reči o starejših igralcih, ki so se v nedeljo kaj slabo izkazali. Goriziani so nastopili v sledeči postavi: Cololini, Bensa Rosa (8), Zorzi (12), Kocijančič (3), Giorgi (16), Tommasini (3), Koršič (3), Punteri (10). Goriška ekipa Isontina, ki gostuje v nogometnem prvenstvu prve divizije, je v nedeljo izenačila na goriškem stadionu z ekipo iz Koprive. Rezultat je bil 1-1.

Reizlat je bil 1-1.

KANIN NAD DOLINO REZJE.

O slovenski preteklosti Ločnika

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika; če nastane nesporazumi, so zanje največ krivi uradniški elementi in vplivi od drugod

Ločnik je že precej desetletij furlanski. Ni pa bilo zmeraj tako. Slovenci je v Ločniku precej, toda le takih iz prvega rodu. Slovenci Brici prišakajo k svojim bregov na ravno, kjer je lažje življenje. Kdor ni imel v Brdih dovolj zemlje ali se je na nautične kake obrti, je šel v bližnja velika furlanska naselja v ravnini: v Krmin, Koprivo, Mošo in Ločnik. Prvi roj je se govoril slovenski, drugi roj se je že popotil v furlanskem okolju. Tako je tudi sedaj.

Pred dvema stoletjema pa je bil Ločnik slovenski. Bil je takrat majhna vas, v katero so počasi naseljevali fevdalni gospodje na svojo zemljo furlanske kmetje. V zgodnjem srednjem veku so po opustošenju Furlaniji tudi še onstran Vidma, da še onstran Tilmenta in v nekaterih primerih še onstran Livence, naseljevali patriarhi in grofje Slovencev v Belgradu, Goričici in stotine drugih naselij po širni furlanski ravnini. Poslednjih dve stoletji je pa to naseljevanje po fevdalnih gospodih šlo obratno pot in naselilo slovenske kraje: Ibanjo, Dolenje, Mošo in tudi Ločnik s furlanskimi kolonizatorji.

V srednjem veku so razne bratovščine opravljale vlogo sedanjih sindikatov. Za nas zahodne Slovence pod Italijo je najbolj poznana slovenska bratovščina sv. Hieronima v Vidmu, od katere se je ohranila najstarejša listina zavarovalnopravne zgovornice Slovencev iz leta 1432. Le sto let mlajša je mrlška knjiga bratovščine sv. Trojice v Ločniku iz leta 1517. Iz te knjige je razvidno, da so imeli slovenski prebivalci Ločnika tako lepa slovenska imena, da bi imeli fašistični zakon o potiljanju slovenskih prilikov, ki je sedaj sedmo leto po vojni še zmeraj v veljavi, obilo posla, da bi vse te ločniške Kose, Jazbec, Mesarije, Zidarje spremljal v Merline, Tassane, Muratorije itd. Toda ob koncu temnega srednjega veka je bilo v Ločniku še zamejati je pameti in svetlobe kot pa pod fašizmom in pa če hočete, še sedaj na goriškem anagrafskem uradu z osebjem, ki korenini strokovno v sovističnih neumnostih. Okoli leta 1517 so umirali v Ločniku takli Slovenci: Andreas, filius Jurii Kosi, Baptista eSushas, Philip Jasbie, Lenza Vran, Spetina Mesar itd. Ne smemo se torej čuditi, da imajo v Ločniku take folklorne plesalce in folklorne skupine, ki hojijo plesat po vsem svetu. Pri prednikih Kosih se temu ni čuditi. No pa tudi imena sedanjih ločniških družin kot na pr. Bratuž, Mrak, Jasniki, Medveček, Okroglič, Vrisk itd. izpričujejo, da teče nepretrgoma tok slovenske krvi skozi stolletja iz roda v rod skozi prenekatere ločniške hiše.

Tablice na hišah pokazujejo sicer razna imena italijanskih ulic, toda še v rabi ista slovenska krajevna imena kot na pr. v Steverjanu, Standeržu ali Sovodnjah ali Cerknem, ali Cernucah pri Ljubljani, ali Razvanjuh pri Mariboru. Ljudje v Ločniku hodijo še v »Gorini« in dolenji kose, mularija se drsa po zimi po brevgov, ob epotokih, vtičajo rade glavo v smrdljivo vodo, čečim pelje na polje, v »edolici« in v »grapnicah« se najprej čuti pomlad, in v »vrtcu« tudi ni dosti spremenil svojega zelenja.

Etnografi bi imeli kaj čudno bera v vsakdanjem govorjenju ločniških Furlanov, ki rabijo comeioj pri peči, gredo v »faro«v, kadar se kaj zgodi v družini, zakurijo »ekress« pri svečanostih LegeNazionale, jih piči »ebelas« in se ustrašijo »slepac«, ki ga zamenjujejo za nevarno kačo. Še zmeraj imajo opravka v Ločniku z »emlari« in »epsternami« itd. itd.

Ze napoleonske vojne so pripeljali v Ločnik precej furlan-

skih kolonistov na cerkveno zemljo in na zemljo grofa Attemsa. Slovenci domačini v Ločniku so kmalu za novimi naseljenci začeli govoriti v furlanščini. Stalno je sicer pri tekal toj Slovencev iz okolnih Brd, toda vpliv bližnje furlanske ravnine je bil močnejši.

Pod dekanijo Ločnik so spadala takrat slovenska Brda in dekanii so se menjali: bili so Furlani, največkrat pa Slovenci, ker je bila večina vernikov v ločniški dekaniji slovenska. Furlanski dekan Leonardis je vpeljal v začetku devetnajstega stoletja furlanske pridige, zraven pa so bile še slovenske; za Slovence, ki so postali v Ločniku manjšina. Proti koncu devetnajstega stoletja se je tudi med nekaterimi Furlani iz Ločnika pojavil nestrpnost nacionalizem in konec je bilo slovenskih pridig. Leta 1889 je imel zadnji slovenski govor v Ločniku kurat Golob iz bližnje Podgore, zadnji slovenski dekan v Ločniku pa je bil Filip Hipič, ki je umrl med prvo svetovno vojno. Ostali pa so še slovenski kaplani, ki so skrbeli za dušno pastirstvo ločniških Slovencev. Za slovensko besedo malih Slovencev v Ločniku in bližnji Gradiški pa italijanske šolske oblasti niso hotele odpreti slovenske šole, ker se boje, da se ne bi Slovencev v Ločniku dovolj hitro utapljal v furlanščini.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Slovenci na Goriškem živijo v lepem soglasju s Furlani iz Ločnika in če pride do kakšnega nesporazuma, so krivi tega uradniški elementi in vplivi od drugod.

Ing. Ballaben

zopet župan v Fari

GORICA, 30. - Preteklo soboto se je v Fari sestel k prvi seji nove občinske svet, izbran po upravnih volitvah 14. decembra. V občinski svet je bilo izbranih 12 predstavnikov demokratske stranke ter 4 predstavniki »Rinascite«. Na občini so novi svetniki izvolili za župana Fare zopet ing. Maria Ballabena, v občinski upravni odbor pa so prišli: Josip Pettarin, Renzo Brumati, Ivan Blasizza in Alojz Brumati.

Urniki javnih obratov

na silvestrovo in novo leto

GORICA, 30. - Na silvestrovo zvečer je urnik za trgovine vseh vrst poljuben, torej trgovci zapro trgovine po svoji želji. Na dan novega leta bodo do polne odprte samo pekarnice in mlekarne, ostale trgovine pa bodo zaprte ves dan. Tudi pokriti trg bo ta dan zaprt. Kopališče v Ulici Cadorna bo imelo sledeči urnik: v sredo do odprto od 8. do 20. ure. V četrtek bo zaprto ves dan.

V četrtek na dan novega leta bodo tudi frizerji imeli prost dan.

Na silvestrovo in celo noč 1. januarja so javni lokali lahko odprti, razen krčm.

Seja

sovojenjskega občinskega sveta

SOVODNJE, 30. - Danes zvečer je bila v Sovodnjah seja občinskega sveta. Z razpravljanjem so pričeli ob 15. uri. Obširnejše poročilo o poteku moramo objaviti v prihodnji številki.

S kolesa je padla

GORICA, 30. - V civilno bolnico v Ulici Brigata Pavla so pripeljali večeraj 53-letno Rozo Trevisan iz Vermiljana. Zena je padla tako nesrečno s kolesa, da si je zvilila koleno. Ozdravela bo v 20 dneh.

KINO

VERDI. 16.30: »Duša in obraz« B. Davis.

VICTORIA. 17: »Bagdaski orel«, J. Agar in L. Ball.

CENTRALE. 17: »Vas belega človeka«, J. Hall in M. Castle, barvni film.

MODERNO. 17: »Pot upanjaz«, R. Vallone in E. Varzi.

Prepoved metanja

zažgalnih petard

Občna sporoča, da je v zvezi s incidenti, ki jih je med božičnimi prazniki povzročilo metanje petard, katerih poki so med drugim ranili tudi tri osebe, najstrožje prepovedano metanje petarde na ulicah in trgih v mestu med 31. decembrom in vključno 6. januarjem.

Proti kršiteljem te prepovedi se bo ravnalo po zakonu.

Prav je, da oblasti s strogi mi ukrepi zatro to grdo navado, ki so jo v Trst zanesli o prvih pojojih letih pripadniki okupacijskih sil. Metanje petard lahko namreč povzroči resno materialno škodo za pešce, v neredkih primerih, pa povzroča tudi telesne poškodbe. Čeprav je res, da je ta razvada letos v primeri z lanskim letom precej popustila, jo je treba do kraja iztrebiti.

Nevaren nagib slabo

natovornene ladje

Včeraj nekaj minut po 12. uri se je italijanska ladja »Sandra Maria« zasidrana v bližini skladišča št. 13 B v starem delu pristanišča verjetno zaradi slabo razsvetljenosti vora hudo nagnila proti pomolu, tako da se je poveljniški most naslonil na žerjav. Takoj nato so začeli raztovarjati ladjo, nakar se je ta zopet postavila v normalno lego. Ob 15.30 je bilo delo končano in komisija je ugotovila, da so vse pristaniške naprave o-stale brez poškodb, medtem ko je ladja utrpela le majhen-otorno škodo. Ladja je bila nato tovorna z lesom in z železnim materialom.

Kap v tramvaju

Bilo je okoli 16. ure ko je 52-letnemu Viktorju Bernstarnu stanujočemu v Ul. Giacintini med sedenjem v tramvaju št. 8 v Rojanu postalo nenadoma slabo. Prisotni potniki so moža takoj odnesli v bližnjo lekarno v Ul. Montorsino, kjer pa je mož izdihnil. O zadetju je nekdo takoj obvestil policijo in Rdeči križ. Kmalu nato so bili na mestu tako agenti kakor bolničarji, ki so prišli z rešilnim avtom. Bernstarnu pa niso mogli več pomagati in zdravniku ni preostalo drugega kot izstaviti potrdilo o smrti, ki je nastopila zaradi srčne kapl. Truplo pokopnika so nato odpeljali v mrtvašnico splošne bolnišnice.

Kam pa danes na silvestrovanje?

Tja kjer bo najbolj veselo, kjer je poskrbljeno za godbo, zabavo in prebavo!

To je v UL. ROMA 15, II. kjer prirejata

SILVESTROV VEČER

Prosvetni društvi »VOJKA SMUC« in »SIMON JENKO«. Vabila dobite, če seveda pohihte, v Ulici Roma 15/II. NA SVIDENJE

9196 ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

V nedeljo, 4. januarja 1953 ob 15. uri v kinodvorani v SKEDNJU

PREMIERA

„SNEGULJČICA“

mladinska igra v osmih slikah

Spisal: Pavel Golia - Režiser: Joško Lukes - Scenograf: Jože Cesar

Osebe: Sneguljčica - Tea Starčeva; Kraljica - Angela Sancelova; Megilca - Stela Droždeva; Maršal - Ernest Zega; Poveljniški straže - Julij Guštin; Lovci - Danilo Turk; Vitez - Stane Starešinič; Frice - Silvij Kobal; Frace - Stane Raztresen; Carobno ogledalo - Angela Rakarjeva; I. skrat - Josip Pišer; II. skrat - Miško Kosmina; Sergij Zerkal; IV. skrat - Jozek Renko; V. skrat - Vojko Cesar; VI. skrat - Aleš Keber; VII. skrat - Stojan Colja; Norček - Stanislav Hiti.

Nastopajo še: gostje, kuharji, paži, vojaki, zajčki, medvedi.

Asistent režije: Zlata Rodoskova - Pesmi komponiral: Karel Bošnjak - Ples nastudiral: Stanislav Hiti.

V torek, 6. januarja 1953 ob 20. uri v kinodvorani v SKEDNJU

PONOVITEV

V torek, 6. januarja 1953 ob 20. uri v kinodvorani v SKEDNJU

„METE Ž“

drama v štirih dejanjih

Spisal: Pero Budak - Prevedel: prof. Ivan Savili - Režiser: Ljudevit Crnobori - Scenograf: Jože Cesar

V torek, 6. januarja 1953 ob 20. uri v kinodvorani v SKEDNJU

„METE Ž“

drama v štirih dejanjih

Spisal: Pero Budak - Prevedel: prof. Ivan Savili - Režiser: Ljudevit Crnobori - Scenograf: Jože Cesar

V torek, 6. januarja 1953 ob 20. uri v kinodvorani v SKEDNJU

„METE Ž“

drama v štirih dejanjih

Spisal: Pero Budak - Prevedel: prof. Ivan Savili - Režiser: Ljudevit Crnobori - Scenograf: Jože Cesar

V torek, 6. januarja 1953 ob 20. uri v kinodvorani v SKEDNJU

„METE Ž“

drama v štirih dejanjih

Spisal: Pero Budak - Prevedel: prof. Ivan Savili - Režiser: Ljudevit Crnobori - Scenograf: Jože Cesar

V torek, 6. januarja 1953 ob 20. uri v kinodvorani v SKEDNJU

„METE Ž“

drama v štirih dejanjih

Spisal: Pero Budak - Prevedel: prof. Ivan Savili - Režiser: Ljudevit Crnobori - Scenograf: Jože Cesar

V torek, 6. januarja 1953 ob 20. uri v kinodvorani v SKEDNJU

„METE Ž“

drama v štirih dejanjih

Spisal: Pero Budak - Prevedel: prof. Ivan Savili - Režiser: Ljudevit Crnobori - Scenograf: Jože Cesar

V torek, 6. januarja 1953 ob 20. uri v kinodvorani v SKEDNJU

„METE Ž“

drama v štirih dejanjih

Spisal: Pero Budak - Prevedel: prof. Ivan Savili - Režiser: Ljudevit Crnobori - Scenograf: Jože Cesar

V torek, 6. januarja 1953 ob 20. uri v kinodvorani v SKEDNJU

